

Utbildningsdepartementet

103 30 Stockholm

Stockholm, 2017-02-07

Remissvar**Promemorian En flexiblare ämneslärarutbildning
U2016/04953/UH**

KTH har fått ovanstående promemoria på remiss från utbildningsdepartementet.

Läroutbildningarna som ges vid KTH har fokus på teknik och naturvetenskap, vilket får anses behövt mot den bakgrundsbeskrivning som ges i förslaget. KTH ger vissa av sina läroutbildningar på halvdistan, och i samverkan med andra lärosäten, vilket ger den flexibilitet och möjlighet till specialisering som lyfts fram i förslaget.

Teknikämnet har i många fall haft svårt att inrymma tillräckligt mycket ämnes- och didaktikkunskaper för att en lärare ska känna sig trygg och kompetent. En anledning till brister i kompetens är att teknik ofta väljs som andra- eller tredjeämne (dvs. endast omfattar 45 hp). Jämfört med matematik och naturorienterande ämnen kommer studenter ofta till läroutbildningen med mindre erfarenhet av teknikämnet från tidigare skolor. I många skolor är teknik ett eftersatt ämne med många obehöriga lärare.

KTH instämmer med intentionerna att obehöriga lärare ska ersättas med behöriga. KTH ser positivt på att förändringen som föreslås är relativt begränsad och att det genomförda förslaget ger ökad möjlighet till samläsning mellan ämneslärarutbildning åk 7-9 och gymnasiet.

KTH instämmer i promemorians förslag:

- att ämnesdjupet ökas för det andra (och tredje) ämnet,
- att den föreslagna 7-9-inriktningen med två ämnen innebär en kortare utbildning,
- att examen avläggs på avancerad nivå, samt
- att möjlighet att erhålla tre ämnen i sin läroexamen för åk 7-9 kvarstår.

Övriga synpunkter

KTH har i remissvar till promemorian "Särskild kompletterande pedagogisk utbildning för personer med forskarexamen" påpekat vissa försvårande omständigheter gällande det självständiga arbetet.

Krav för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 som omfattar tre ämnen liksom ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan som omfattar två ämnen framgår av HF Bilaga 2 – Examensordning. "För ämneslärarexamen ska studenten inom ramen för

kursfordringarna ha fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller minst två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom utbildningen”.

Krav för ämneslärarexamen, efter genomförd KPU, och som avläggs på grundnivå framgår av SFS 2011:686 resp. SFS 2016:705. ”För examen krävs att studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.” Det framgår inte tydligt att arbetet ska vara i ett undervisningsämne.

I förordningarna om KPU är det oklart formulerat huruvida självständigt arbete (examensarbete) kan ingå i KPU. Det är också oklart formulerat om det självständiga arbetet ska vara genomfört innan KPU genomförs dvs. för att uppnå behörighet. På svenska lärosäten förekommer det i dagsläget olika varianter dvs. krav på självständigt arbete för behörighet respektive att arbete ingår inom KPU.

I SFS 2016:705 anges ”Om den sökandes examen på forskarnivå eller motsvarande utländska examen avser ämnesdidaktik eller ett ämne som helt eller huvudsakligen kan hänföras till det undervisningsämne som den sökandes ämneskunskaper ska avse för särskild behörighet enligt 7 eller 8§, ska han eller hon ges förtur till utbildningen”. Innebär det att om slutfört examensarbete ingår som krav för behörighet (i detta fall avhandling i ämnesdidaktik) finns inget krav på koppling till undervisningsämne i skolan?

Promemorian innehåller inga förslag till nya lydelse för HF:s Bilaga 2, SFS 2011:686 eller SFS 2016:705 avseende det självständiga arbetet. Promemorian saknar fotnot om övergångsbestämmelser avseende ny lydelse för HF:s Bilaga 2.

KTH anser att ett tydligare krav på det självständiga arbetet inklusive förtydligande vad gäller behörighet till KPU gagnar ämneslärarexamina.

Detta remissvar har utarbetats inom KTH:s universitetsförvaltning, planerings- och utredningsavdelningen med stöd av grundutbildningsansvarig vid skolan för Teknikvetenskaplig kommunikation och lärande samt programansvarig lärare för Ämneslärarutbildning med inriktning mot teknik, årskurs 7-9.

Sigbritt Karlsson
Rektor